

Lluita contra el canvi climàtic a través de la millora de la qualitat dels sòls

des. 27, 2024 |

La creació del Grup de Treball de Carboni al Sòl, format per centres de recerca i certes unitats del DARPA i el DTER, ha de permetre assolir aquests objectius.

L'**informe sobre l'Estat dels Sòls d'Europa de 2024** alerta sobre la necessitat de prendre mesures urgents de cara a **revertir la degradació dels sòls per al 2050**. Partint d'aquesta premissa, l'**Estratègia de Bioeconomia de Catalunya** ha creat el **Grup de Treball sobre Carboni al Sòl (GTCS)**, format per les unitats més implicades en la gestió de sòls del **Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA)** i del **Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica (DTER)**, així com pels centres de recerca vinculats als departaments de la Generalitat. Junts treballen per **millorar la qualitat dels sòls agraris i forestals i potenciar el proveïment de serveis ecosistèmics**.

Sota la coordinació científica de l'**Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)**, el GTCS està integrat per l'**Agència de Residus de Catalunya** (ARC) i la Subdirecció General de Canvi Climàtic del DTER; el Servei de Sòls i Gestió Mediambiental de la Producció Agrària, la Subdirecció General de Boscos i el **Centre de la Propietat Forestal** (CPF) i el Gabinet Tècnic del DARPA; així com per la **Fundació Centre de Recerca en Agrotecnologia** (Agrotecnio), el **Centre de Recerca en Agrigenòmica** (CRAG), el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), el **Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya** (CTFC) i l'**Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya** (ICGC).

El GTCS té una doble finalitat: d'una banda, sistematitzar, consolidar i difondre el coneixement generat pels centres de recerca en **matèria de salut dels sòls i agricultura del carboni**; i, d'altra banda, transferir aquest coneixement a l'administració i al **sector agroforestal** a través de **polítiques públiques i pràctiques agronòmiques i silvícoles** que millorin la **salut dels sòls** i promoguin la captura de carboni. Un dels resultats clau del projecte serà establir les bases per a la **creació d'un Living Lab** dedicat a la salut dels sòls, desenvolupat a partir de diverses xarxes de parcel·les demostratives. Aquest Living Lab serà un **espai de**

recerca transdisciplinària i innovació oberta, on productors, govern, acadèmia i societat civil col·laboraran en el codisseny, testatge, monitoratge i cocreació de solucions pràctiques. L'objectiu és proporcionar un entorn que simuli condicions reals per facilitar l'adopció accelerada d'aquestes solucions per part dels sectors agrícola i forestal.

Per assolir els dos objectius, el projecte s'ha estructurat en sis paquets de treball. El primer, liderat per l'ICGC i el CTFC, se centra en la recopilació d'informació històrica, la seva homogeneïtzació i la integració en la versió **2.0 de la Geobase de dades dels sòls de Catalunya**, així com en la **creació d'un geoportal**. Paral·lelament, el segon paquet, coordinat per Agrotecnio i el Servei de Sòls i Gestió Mediambiental de la Producció Agrària del DARPA, està dedicat a identificar **pràctiques agràries** que fomentin el **segrest de carboni** i millorin la qualitat del sòl en els **sistemes agrícoles representatius del territori català**.

Un altre àmbit d'actuació és la **gestió forestal**. Tot i que existeixen diversos estudis sobre aquest tema, la majoria estan enfocats als boscos temperats o boreals, i la informació disponible sobre els boscos mediterranis és encara limitada. Per aquest motiu, el CTFC i el CPF lideren el tercer paquet de treball, que té com a objectiu generar coneixement sobre l'impacte de la gestió forestal en el sòls mediterranis, amb especial atenció a l'acumulació de carboni orgànic edàfic.

El quart paquet, sota la direcció del CTFC i l'ARC, s'ocupa d'avaluar el potencial de diferents **materials orgànics d'origen biogènic** per contribuir al **segrest de carboni** en diversos **contextos agronòmics i edafoclimàtics**. Per la seva banda, el cinquè paquet, liderat pel CREAM i l'ARC, estudia el potencial de segrest de carboni associat a la restauració de sòls degradats a Catalunya, analitzant diferents escenaris i contextos de restauració.

El sisè i últim paquet, dirigit per l'IRTA i l'OCCC, se centra en la **modelització de la dinàmica del carboni** a diferents escales, així com en l'estimació del potencial de segrest i l'estoc de carboni mitjançant la simulació de diversos escenaris. A més, es treballarà per facilitar l'accés als **esquemes de certificació de carboni** per al sector primari i es desenvoluparà un sistema operatiu per a la **quantificació del Carboni Orgànic en Sòls (COS) en termes de Mesura, Reportatge i Verificació (MRV)** sota condicions locals, que inclourà la línia base, la projecció, el monitoratge, la verificació i els cobeneficis.

Pel que fa als avenços aconseguits fins ara pel GTCS, destaca la recol·lecció i digitalització de la informació descriptiva sobre els sòls de Catalunya. Un alt percentatge d'aquesta informació no es troba en publicacions especialitzades, sinó que està continguda en el que es coneix com a "informació grisa": informes de projectes, treballs de fi de màster o de grau, tesis, tesines i arxius personals recopilats per investigadors al llarg dels anys. Aquesta informació està sent

integrada en una base de dades amb l'objectiu de reunir la major quantitat possible de **dades edàfiques recollides a Catalunya**. Els responsables del paquet preveuen que, gràcies a aquesta iniciativa i a les fonts ja disponibles, s'assoleixi una base amb **més de 3.000 escandalls**.

A més, durant el projecte s'han revisat **311 articles científics** per recopilar informació sobre diferents tipologies de materials orgànics i els beneficis derivats de la seva aplicació als sòls. Paral·lelament, s'està elaborant una base de dades que inclou **més de 40 tipologies de materials orgànics**, descrivint-ne les característiques, la producció, la quantificació i la seva localització.

Simultàniament, el GTCS treballa en la creació d'una cartografia detallada dels **sòls degradats de Catalunya**, que permetrà identificar i quantificar les zones que necessiten accions urgents de restauració. Aquesta cartografia facilitarà també la priorització de les actuacions dins dels projectes de segrest de carboni en sòls, maximitzant així l'impacte de les intervencions en la millora de la salut del sòl.

Informació relacionada

Què és l'Estratègia de la Bioeconomia de Catalunya 2030?

FONT:

https://ruralcat.gencat.cat/web/guest/noticia/-/journal_content/2002/20181/12704583/contribuir-a-la-lluita-contra-el-canvi-climatic-a-traves-de-la-millora-de-la-qualitat-dels-sols-i-del-foment-de-serveis-ecosistemi-3
